

gów, mariologów i liturgistów, stąd też istnieje pilna potrzeba merytorycznych badań opartych na nauczaniu Kościoła i socjologicznych analizach. Badania prowadzą do oceny aktualnej sytuacji oraz wskazują – uwzględniając teologiczne podstawy kultu maryjnego – konkretne rozwiązania duszpastersko-liturgiczne.

KATEDRA TEOLOGII LITURGII

W Katedrze Teologii Liturgii i Duchowości Liturgicznej prowadzone są badania nad teologią sakramentów świętych w świetle tekstów euchologicznych, biblijnych oraz aktualnego nauczania Magisterium Kościoła. Drugim ważnym tematem jest teologia celebracji liturgii po Soborze Watykańskim II i uczestnictwa w liturgii całego kapłańskiego ludu Bożego, duchownych i świeckich.

Ponadto istnienie katedry i kierunek badań wyznaczają tendencje rozwojowe we współczesnej teologii. Najnowszym polem badawczym jest duchowość liturgiczna w teologii amerykańskiej i europejskiej. W główny cel badań wpisuje się upowszechnienie teologii liturgicznej, która jako nowy i interdyscyplinarny sposób uprawiania teologii integruje wszystkie dyscypliny teologiczne wokół paradygmatu kultu i ukierunkowuje je na życie chrześcijańskie. Ze względu na istnienie jej wielu modeli, badania zmierzają ku ich porównaniu z najbardziej zaangażowaną społecznie amerykańską teologią liturgiczną. Z głównego celu badań wynika także konieczność wypracowania integralnego modelu teologii liturgicznej, uwzględniającego kontekst teologii europejskiej, w tym także polskiej. Badania nad tymi zagadnieniami wydają się bardzo ważne dla dalszego rozwoju teologii liturgicznej, ale też teologii jako całości.

KS. BARTOSZ MICHTA

e-mail: michtabartosz@wp.pl

DOI: <http://dx.doi.org/10.18290/rt.2018.65.12-10>

SPRAWOZDANIE Z KONFERENCJI NAUKOWEJ PT. „GŁOSZENIE W MOCY DUCHA ŚWIĘTEGO” Naęczów, 7-9 października 2018 r.

Podjęcie wyzwań roku duszpasterskiego 2017/2018 pt. „Jesteśmy napelnieni Duchem Świętym” stało się inspiracją dla zorganizowania przez Stowarzyszenie Homiletów Polskich (SHP) konferencji naukowej. Wydarzenie zostało zatytułowane „Głoszenie w Mocy Ducha Świętego”. Konferencja była wspólnym przedsięwzięciem SHP podjętym we współpracy z Katedrą Homiletyki KUL, Katedrą Komunikacji Religijnej

UPJP II oraz Katedrą Teologii Pastoralnej, Liturgiki, Homiletyki i Katechetyki UŚ. Trzydniowa sesja odbyła się w Domu Rekolekcyjnym Kurii Metropolitalnej w Nałęczowie w dn. 7-9 października 2018 r. Wydarzenie zgromadziło blisko 50 osób (prelegentów i uczestników), którzy reprezentowali łącznie piętnaście ośrodków naukowych w Polsce.

Konferencję otworzył ks. dr hab. Henryk Sławiński, prof. UPJPII, Przewodniczący SHP. Wykład wprowadzający, jako gość całego wydarzenia, wygłosił ks. dr hab. Bogusław Migut, prof. KUL, Dyrektor Instytutu Liturgiki i Homiletyki KUL. Profesor Migut przypomniał w swoim wystąpieniu znaczenie liturgii, jako uprzywilejowanego miejsca głoszenia słowa Bożego. Podkreślił ponadto rolę homilii w perspektywie teologii liturgicznej, która opiera się na strukturze: *Mysterium, Actio, Vita*.

Wszystkie wystąpienia zostały podzielone łącznie na cztery sesje. Dwie odbyły się 8 października, a dwie kolejne w trzecim dniu konferencji. Pierwszą z sesji tworzyły łącznie cztery wystąpienia. Pierwszym z prelegentów był ks. prof. Arkadiusz Baron, Dziekan Wydziału Teologii UPJP II. W swoim wystąpieniu, pt. *Pneumatologia Kościoła pierwotnego – uwagi na temat rozumienia daru Ducha Świętego*, autor przedstawił historyczny rozwój nauki o Duchu Świętym. Drugim prelegentem był ks. prof. Stanisław Dyk. W swoim wykładzie, zatytułowanym *Działanie Ducha Świętego w Eucharystii a przepowiadanie homilijne*, przypomniał, że cała Eucharystia przeniknięta jest działaniem Bożego Ducha. Wskazał również na to, że przepowiadanie w czasie Mszy Świętej powinno wytworzyć w wiernych dyspozycję na działanie Trzeciej Osoby Trójcy. Według profesora Dyka kształtowanie tej świadomości jest zadaniem, które przynależy szczególnie do kapłanów. Trzeci wykład ks. dra hab. Henryka Sławińskiego, prof. UPJPII, nosił tytuł *Duch przychodzi z pomocą naszej słabości (por. Rz 8,26). Przepowiadanie terapeutyczne*. Prelegent przypomniał w nim o uzdrawiającym działaniu Ducha Świętego, które najlepiej wyraża się w cudach dokonanych przez Jezusa Chrystusa. Sławiński zwrócił uwagę, że znaki w imię Syna Bożego dokonują się także współcześnie. Koniecznym jest jednak zachowanie ostrożności czy faktycznie dokonują się one za sprawą Ducha Bożego. Ostatnie wystąpienie pierwszej sesji było autorstwa ks. dra hab. Leszka Szewczyka, prof. UŚ. W swoim referacie, pt. *Głosiciel z Duchem. Rola Ducha Świętego w kaznodziejstwie według „Evangelii Gaudium” i „Dyrektorium homiletycznego”*, zwrócił on uwagę na życie przepowiadającego, które powinno być przepełnione Duchem Świętym. Tylko wtedy słowo, które głosi homilista lub kaznodzieja, będzie miało moc sprawczą i będzie w stanie przemieniać ludzką egzystencję.

Drugą sesję rozpoczęło wystąpienie ks. dra hab. Adama Kalbarczyka, prof. UAM pt. *„Magister et effector”. Rola Ducha Świętego w kaznodziejstwie luterańskim*. Prelegent przedstawił zebranym koncepcję luterańskiej wizji kaznodziejstwa, gdzie Duch Święty, prowadząc do wiary, jest partnerem w dialogu z człowiekiem. Wskazał również, że działanie Trzeciej Osoby Trójcy związane jest ściśle z Ewangelią, bo to właśnie Duch Święty jest „sprawcą Pisma”. Kolejny wykład – *Duch Święty jako inspiracja twórcza w głoszeniu słowa Bożego a inspiracja artystyczna – podobieństwa i różnice* – wygłosił ks. dr hab. Jerzy Sikora, prof. UKSW. Autor zwrócił uwagę na relacje między czerpaniem inspiracji do głoszenia, wynikającej z działania Ducha Świętego, a korzystaniem z artystycznych form wyrazu myśli. Kolejnym prelegentem był ks. dr Sebastian Wiśniewski. W wystąpieniu za-

tytułowanym *Ewangelizacja na stadionie: ogień Ducha czy żar emocji? – analiza homiletyczna*, dokonał analizy treści głoszonych podczas ewangelizacji na stadionie. Wiśniewski odwołał się w dużej mierze do słów o. Johna Bashobory wskazując na potrzebę bycia ostrożnym w wypowiedaniu myśli tak, by były one autentycznie z Bożego Ducha i zbieżne z nauką Kościoła. Ostatnim prelegentem w tej części konferencji był ks. dr Arkadiusz Cygański. W referacie, pt. *Rozznawanie i interpretowanie znaków czasu: egzegeza homilijna działania Ducha Świętego w życiu ludu Bożego*, wskazał na potrzebę dokonywania w głoszeniu egzegezy współczesności tak, aby nie mówić „ponad głowami słuchaczy”. Całość pierwszej i drugiej sesji podsumowano w dyskusji moderowanej przez ks. Leszka Szewczyka.

Trzecią sesję moderował ks. prof. Stanisław Dyk. Rozpoczęła się ona od wykładu pt. *Delimitacja pneumatagijna*, który wygłosił ks. dr Michał Klementowicz, adiunkt w Katedrze Homiletyki KUL. Prelegent podzielił się swoimi spostrzeżeniami dotyczącymi wyraźnego wyznaczania granic tekstu homilii w głoszeniu o Trzeciej Osobie Trójcy. Autor podkreślił znaczenie tworzenia tzw. tekstu zamkniętego, który cechuje pełen układ znaczeń. Dzięki temu – zdaniem Klementowicza – odbiorca jest w stanie podążać za proponowanym przez homilistę tokiem myślenia. Następnie ks. dr Sławomir Płusa wygłosił referat zatytułowany *Chrzest w Duchu Świętym i jego konsekwencje dla przepowiadania*. Wyjaśniając pojęcie chrztu w Duchu Świętym wyraźnie zaznaczył, że nie jest to kolejny sakrament, lecz odnowienie świadomości chrztu i bierzmowania w życiu wierzących, rozumiane jako zanurzenie, napełnienie Duchem Świętym. Kolejny wykład to wystąpienie s. mgr lic. Marioli Małgorzaty Michalak pt. *Ewangelizator napełniony Duchem Świętym. Formacja świadków Ewangelii w Zgromadzeniu Sióstr Benedyktynek Misjonarek*. Siostra Michalak ukazała w nim ewangelizacyjny rys działalności sióstr swojego zgromadzenia. Zwieńczeniem kolejnej sesji było wystąpienie ks. mgra lic. Pawła Samiczaka zatytułowane *Środowiska charyzmatyczne, problem pentekostalizacji oraz Msze z modlitwą o uzdrowienie*. Prelegent, wyjaśniając pojęcie pentekostalizacji, wskazał na pojawiające się w tej perspektywie zagrożenia.

Czwartą sesję otworzył wykład pt. *Uzdrowiające działanie Ducha Świętego na podstawie nauczania św. Jana Chryzostoma* ks. mgra lic. Marcina Dery. Autor odniósł się w wystąpieniu do postaci Jana Chryzostoma, ukazując go jako głoszącego słowo Boże w mocy Ducha Świętego. Następnie ks. mgr lic. Michał Orzoł SAC wygłosił referat pt. *Kerygmat tekstów liturgicznych Niedzieli Zesłania Ducha Świętego jako odsłonięcie Misterium Paschalnego Chrystusa*. Ukazał w nim, jak teksty święte Niedzieli Zesłania Ducha Świętego wprowadzają wiernych w tajemnicę Misterium Męki, Śmierci i Zmartwychwstania Jezusa Chrystusa, tym samym prowadząc ich do doświadczenia Boga żywego. Kolejnym prelegentem tej części konferencji był ks. mgr Piotr Stefański. W swoim przedłożeniu, zatytułowanym *Modlitwa kolekty we Mszy św. wotywniej o Duchu Świętym inspiracją w aktualizacji kerygmatycznej*, wydobyl z treści kolekty elementy pogłębiające kerygmat Osoby Ducha Świętego. Zwieńczeniem ostatniej sesji był wykład ks. mgra Sylwestra Brzozowskiego pt. *Realizacja funkcji anamnetycznej w tekstach euchologicznych na niedzielę Zesłania Ducha Świętego*. Wystąpienie było omówieniem funkcji anamnetycznej, która zaprezentowana w tekstach euchologium może stać się inspiracją w ak-

tualizacji kerymatycznej. Podsumowaniem ostatniej sesji była dyskusja moderowana przez ks. Henryka Sławińskiego.

Ważnym elementem konferencji było walne zebranie Stowarzyszenia Homiletów Polskich. W czasie spotkania wręczono medal „Zasłużonemu dla Homiletyki Polskiej”. Wyróżnienie otrzymał ks. prałat dr hab. Tadeusz Lewandowski z diecezji wrocławskiej. W wygłoszonej laudacji ks. Henryk Sławiński podkreślił osiągnięcia laureata w zakresie analizy przepowiadania mariologicznego w przepowiadaniu posoborowym w Polsce. Zauważył ponadto wybitne osiągnięcia ks. Lewandowskiego jako wykładowcy w Wyższym Seminarium Duchownym we Wrocławku.